

Euroopa Liidu Teataja

L 55

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

54. aastakäik
28. veebruar 2011

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 181/2011, 16. veebruar 2011, mis käsitleb bussisõitjate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ⁽¹⁾ 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 182/2011, 16. veebruar 2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes 13
- Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni avaldus 19
- Komisjoni avaldused 19

Hind: 3 EUR

(¹) EMPs kohaldatav tekst

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 181/2011,

16. veebruar 2011,

mis käsitleb bussisõitjate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 91 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt, arvestades lepituskomitee poolt 24. jaanuaril 2011. aastal heakskiidetud ühist teksti⁽²⁾,

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu tegevuse eesmärk bussiveo alal peaks muu hulgas olema sõitjate kõrgetasemeline kaitse, mis on samaväärne teiste transpordiliikidega ja mis kehtib kõikidel reisidel. Lisaks tuleks täies ulatuses arvestada üldisi tarbijakaitse-nõudeid.
- (2) Kuna bussisõitja on veolepingu nõrgem pool, tuleks kõigile sõitjatele tagada kaitse miinimumtasel.

(3) Bussisõitjate õiguste laiendamiseks võetavad liidu meetmed peaksid arvestama peamiselt väikestest ja keskmise suurusega ettevõtjatest koosneva veondussektori erisusi.

(4) Sõitjad ning vähemalt need isikud, keda sõitja oli või oleks olnud õiguslikult kohustatud ülal pidama, peaksid olema kaitstud bussiveoteenuse kasutamisel toimunud õnnetuse puhul, võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiivi 2009/103/EÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutus-kindlustuse ja sellise vastutuse kindlustamise kohustuse täitmise kohta⁽³⁾.

(5) Bussiveoteenuse kasutamisel toimunud õnnetuse käigus põhjustatud surma või vigastuse või pagasi kaotsimise või kahjustamise korral hüvitise maksmise, sealhulgas mõistlike matusekulude tasumise suhtes kohaldatava õiguse valimisel tuleks võtta arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrust (EÜ) nr 864/2007 lepinguväliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma II“)⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrust (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (Rooma I)⁽⁵⁾.

(6) Sõitjatel peaks lisaks bussiveoteenuse kasutamisel toimunud õnnetuse käigus põhjustatud surma või vigastuse või pagasi kaotsimise või kahjustamise korral vastavalt siseriiklikule õigusele makstavale hüvitisele olema õigus saada abi seoses nende koheste praktiliste vajadustega pärast õnnetust. Selline abi peaks vajaduse korral hõlmama esmaabi, majutust, toitu, rõivaid ja transpordi.

⁽¹⁾ ELT C 317, 23.12.2009, lk 99.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 23. aprilli 2009. aasta seisukoht (ELT C 184 E, 8.7.2010, lk 312), nõukogu 11. märtsi 2010. aasta esimese lugemise seisukoht (ELT C 122 E, 11.5.2010, lk 1), Euroopa Parlamendi 6. juuli 2010. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajasseni avaldamata), nõukogu 31. jaanuari 2011. aasta otsus ja Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2011. aasta seadusandlik resolutsioon (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽³⁾ ELT L 263, 7.10.2009, lk 11.

⁽⁴⁾ ELT L 199, 31.7.2007, lk 40.

⁽⁵⁾ ELT L 177, 4.7.2008, lk 6.

- (7) Bussiveoteenused peaksid olema kasulikud kõigile kodanikele. Seega peaks bussiveoteenuste kasutamine olema puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutel võimalik nii nagu teistel isikutel, sõltumata sellest, kas piiratud liikumisvõime on põhjustanud puue, vanus või muu tegur. Puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutel on kõigi teiste kodanikega võrdne vaba liikumise ja valikuvabaduse õigus ning õigus võrdsele kohtlemisele.
- (8) Arvestades Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni artiklit 9 ning selleks, et anda puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele teiste kodanikega samaväärne võimalus bussiga sõita, tuleks kehtestada sõidu ajal mittediskrimineerimise ja abistamise eeskirjad. Nimetatud isikutel tuleks seepärast lubada sõita ja nende vedamisest ei tohiks puude või piiratud liikumisvõime tõttu keelduda, välja arvatud, kui see on põhjendatud ohutusega või sõidukite konstruktsiooni või infrastruktuuriga seonduvatel põhjustel. Töötajate kaitset käsitlevate asjakohaste õigusaktide raames peaks puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutel olema õigus saada abi bussijaamades ja bussides. Sotsiaalse kaasatuse huvides peaksid asjaomased isikud saama abi tasuta. Vedajad peaksid kehtestama juurdepääsutingimused, kasutades eelistatavalt Euroopa standardimissüsteemi.
- (9) Uute bussijaamade kavandamisel ning suuremate uuendustööde teostamisel peaksid bussijaamade käitajad püüdma võtta arvesse puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute vajadusi kooskõlas universaalsisaini nõuetega. Igal juhul peaksid bussijaamade käitajad määrama kindlaks punktid, kus kõnealused isikud saavad oma saabumisest ja abivajadusest teatada.
- (10) Ilma et see piiraks bussidele seatud tehnilisi nõudeid käsitlevate kehtivate või tulevaste õigusaktide kohaldamist, peaksid vedajad võtma võimaluse korral kõnealuseid vajadusi arvesse ka uute ja uuendatavate sõidukite varustuse üle otsustamisel.
- (11) Liikmesriigid peaksid püüdma olemasolevat infrastruktuuri vajaduse korral täiustada, et vedajad saaksid tagada juurdepääsu puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele ning neid asjakohaselt abistada.
- (12) Personal peaks olema läbinud vastava koolituse, et rahuldada puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute vajadusi. Bussijuhtide siseriiklike kutsetunnistuste vastastikuse tunnustamise lihtsustamise eesmärgil võiks puuetelase teadlikkuse suurendamise koolitus olla osaks alus- või jätkuõppest, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2003. aasta direktiiviga 2003/59/EÜ (reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maantee-sõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe kohta) ⁽¹⁾. Selleks et tagada koolitusnõuete kehtestamise ja nimetatud direktiivis sätestatud tähtaegade vaheline sidusus, tuleks lubada piiratud ajavahemikuks erandi tegemise võimalust.
- (13) Puudega ja piiratud liikumisvõimega isikuid esindavate organisatsioonidega tuleks puudega inimeste alase koolituse sisu ettevalmistamisel nõu pidada või neid tuleks selle ettevalmistamisesse kaasata.
- (14) Bussisõitjate õiguste hulka peaks kuuluma õigus saada teavet teenuste kohta nii enne reisi kui ka reisi ajal. Bussisõitjatele antavat mis tahes olulist teavet tuleks vastava taotluse korral esitada ka mõnel muul viisil, mis oleks kättesaadav puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele, näiteks suures kirjas, lihtsas keeles, rahvusvahelises pimedate kirjas, kohandatava tehnoloogia abil juurdepääsetavate elektrooniliste teadetena või audioliinidel.
- (15) Käesolev määrus ei tohiks piirata vedajate õigusi taotleda vastavalt kohaldatavale siseriiklikule õigusele hüvitist mis tahes isikult, sealhulgas kolmandatelt isikutelt.
- (16) Reisi tühistamisest või olulisest hilinemisest sõitjatele tekkivaid ebamugavusi tuleks vähendada. Selleks tuleks bussijaamadest lahkuvate sõitjate eest piisavalt hoolitseda ja neid tuleks piisavalt teavitada kõigile sõitjatele kättesaadaval viisil. Samuti peaks sõitjatel olema võimalus reis tühistada ja saada piletite eest hüvitist või jätkata oma reisi või muuta reisi marsruuti rahuldavatel tingimustel. Kui vedajad ei osuta sõitjatele vajalikku abi, peaks sõitjatel olema õigus saada rahalist hüvitist.
- (17) Kaasates sidusrühmi, kutseliituseid ning tarbijate, sõitjate, puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute ühendusi, peaksid vedajad tegema koostööd, et võtta vastu siseriiklikud või Euroopa tasandi eeskirjad. Nende eeskirjade eesmärk peaks olema sõitjatele antava teabe ning osutatava teeninduse ja abi parandamine reisi katkemise, eelkõige pikaajalise hilinemise või reisi tühistamise korral, pöörates erilist tähelepanu sõitjatele, kellel on erivajadused puude, piiratud liikumisvõime, haiguse, kõrge vanuse või raseduse tõttu, sealhulgas neid saatvatele sõitjatele ja väikelastega sõitjatele. Liikmesriikide täitevasutus tuleks nendest eeskirjadest teavitada.

⁽¹⁾ ELT L 226, 10.9.2003, lk 4.

- (18) Käesolev määrus ei tohiks mõjutada sõitjate õigusi, mis on kehtestatud nõukogu 13. juuni 1990. aasta direktiiviga 90/314/EMÜ (reisipakettide, puhkusepakettide ja ekskursioonipakettide kohta) ⁽¹⁾. Käesolevat määrust ei tuleks kohaldada juhtudel, kui pakettreis tühistatakse muul põhjusel kui bussiveoteenuse tühistamise tõttu.
- (19) Sõitjaid tuleks nende käesolevas määruses sätestatud õigustest täielikult teavitada, et nad saaksid oma õigusi tõhusalt kasutada.
- (20) Sõitjatel peaks olema võimalus oma õigusi kasutada vedajate rakendatava asjakohase kaebemenetluse raames või esitades kaebuse asjaomase liikmesriigi selleks määratud asutusele või asutustele.
- (21) Liikmesriigid peaksid tagama käesoleva määruse täitmise ning määrama pädeva asutuse või asutused, kes täidab või kes täidavad järelevalve ja jõustamisega seotud ülesandeid. See ei tohiks mõjutada sõitjate õigust pöörduda oma õiguste kaitseks siseriikliku õiguse alusel kohtusse.
- (22) Võttes arvesse liikmesriigi kehtestatud kaebuste esitamise menetlust, tuleks abi käsitlev kaebus eelistatavalt adresseerida käesoleva määruse täitmise tagamiseks määratud asutus(t)ele selles liikmesriigis, kus asub bussi sisenemise või bussist väljumise punkt.
- (23) Liikmesriigid peaksid edendama ühistranspordi ning integreeritud teabe ja piletimüügi kasutamist, et optimeerida eri transpordiliikide ja ettevõtjate kasutamist ja koostalitlusvõimet.
- (24) Liikmesriigid peaksid kehtestama karistused käesoleva määruse rikkumise eest ja tagama nimetatud karistuste kohaldamise. Kõnealused karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (25) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt sõitjatele võrdväärse kaitstuse ja abistamise taseme tagamist bussiveol kõikides liikmesriikides ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning meetme ulatuse ja toime tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (26) Käesolev määrus ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ

(üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽²⁾ kohaldamist.

- (27) Käesoleva määruse jõustamise aluseks peaks olema Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitseasutuste vahelise koostöö kohta (tarbijakaitsealase koostöö määrus) ⁽³⁾. Seepärast tuleks kõnealust määrust vastavalt muuta.
- (28) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, millele on osutatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 6, pidades samuti silmas nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/43/EÜ (millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtet sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust), ⁽⁴⁾ ning nõukogu 13. detsembri 2004. aasta direktiivi 2004/113/EÜ (meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega) ⁽⁵⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva määrusega kehtestatakse bussivedu reguleerivad eeskirjad järgmistes küsimustes:

- sõitjate mittediskrimineerimine vedajate pakutavates veotingimustes;
- sõitjate õigused bussiveoteenuse kasutamisel toimunud õnnetuse käigus põhjustatud surma või vigastuse või pagasi kaotamise või kahjustamise korral;
- puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute mittediskrimineerimine ja abistamine;
- sõitjate õigused reisi tühistamise või hilinemise korral;
- sõitjatele antav miinimumteave;
- kaebuste käsitlemine;
- täitmise tagamise üldeskirjad.

⁽²⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽³⁾ ELT L 364, 9.12.2004, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 180, 19.7.2000, lk 22.

⁽⁵⁾ ELT L 373, 21.12.2004, lk 37.

⁽¹⁾ EÜT L 158, 23.6.1990, lk 59.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse sõitjate määratlemata kategooriatele ette nähtud liinivedusid kasutavate sõitjate suhtes, kui sõitjate bussi sisenemise või bussist väljumise punkt asub liikmesriigi territooriumil ning kui liiniveo sõiduplaanijärgne pikkus on 250 kilomeetrit või rohkem.

2. Lõikes 1 osutatud liinivedude puhul, mille sõiduplaanijärgne pikkus on lühem kui 250 kilomeetrit, kohaldatakse artikli 4 lõiget 2, artiklit 9, artikli 10 lõiget 1, artikli 16 lõike 1 punkti b ja lõiget 2, artikli 17 lõikeid 1 ja 2 ning artikleid 24–28.

3. Välja arvatud artiklid 9–16, artikli 17 lõige 3 ning IV, V ja VI peatükk, kohaldatakse käesolevat määrust lisaks sõitjate suhtes, kes kasutavad juhuvedusid, mille puhul sõitja esialgne bussi sisenemise või bussist lõpliku väljumise punkt asub liikmesriigi territooriumil.

4. Välja arvatud artikli 4 lõige 2, artikkel 9, artikli 10 lõige 1, artikli 16 lõike 1 punkt b ja lõige 2, artikli 17 lõiked 1 ja 2 ning artiklid 24–28, võib liikmesriik läbipaistval ja mittediskrimineerival alusel jätta käesoleva määruse reguleerimisalast välja riigisiseseid liiniveod. Selliseid erandeid võib kehtestada alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast mitte rohkem kui neljaks aastaks, mida võib ühe korra uuendada.

5. Liikmesriigid võivad kõige rohkem neljaks aastaks alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast jätta läbipaistval ja mittediskrimineerival alusel käesoleva määruse kohaldamisalast välja teatavad liiniveod põhjusel, et oluline osa nendest liinivedudest, sealhulgas vähemalt üks sõiduplaanijärgne peatus, toimub väljaspool liitu. Sellist erandit võib ühe korra uuendada.

6. Liikmesriigid teavitavad komisjoni eranditest, mida vastavalt lõigetele 4 ja 5 antakse eri liiki teenustele. Komisjon võtab kohaseid meetmeid, kui selline erand ei ole käesoleva artikli sätetega kooskõlas. Hiljemalt 2. märtsiks 2018 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande vastavalt lõigetele 4 ja 5 antud erandite kohta.

7. Käesoleva määruse sätteid ei tõlgendata bussidele või infrastruktuurile või bussipeatuste ja -jaamade varustusele seatud tehnilisi nõudeid käsitlevate olemasolevate õigusaktidega vastuolus olevatena ega neisse täiendavaid nõudeid lisavatena.

8. Käesolev määrus ei mõjuta direktiivi 90/314/EMÜ kohaseid sõitjate õigusi ning seda ei kohaldata juhul, kui kõnealuses

direktiivis osutatud ekskursioonipakett tühistatakse muudel põhjustel kui liiniveo tühistamine.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „liiniveod” – sõitjate bussivedu kindlate vaheaegade järel kindlaksmääratud marsruudil, kusjuures sõitjad sisenevad ja väljuvad varem kindlaksmääratud peatustes;
- b) „juhuvedu” – vedu, mis ei kuulu liinivedude mõiste alla ja mille põhiline eripära on see, et bussiga veetakse kliendi või vedaja enda algatusel kokku pandud sõitjaterühmi;
- c) „veoleping” – vedu käsitlev leping vedaja ja sõitja vahel ühe või mitme liini- või juhuveo teostamiseks;
- d) „pilet” – veolepingu sõlmimist kinnitav kehtiv dokument või muu tõend;
- e) „vedaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes ei ole reisikorraldaja, reisibüroo või piletimüüja ning kes pakub üldsusele transpordi liiniveo või juhuveo vormis;
- f) „tegelik vedaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes ei ole vedaja ja kes tegelikult teostab kogu veo või osa veost;
- g) „piletimüüja” – vahendaja, kes sõlmib veolepinguid vedaja nimel;
- h) „reisibüroo” – mis tahes vahendaja, kes tegutseb sõitja nimel veolepingute sõlmimise eesmärgil;
- i) „reisikorraldaja” – direktiivi 90/314/EMÜ artikli 2 lõigetes 2 ja 3 määratletud korraldaja või vahendaja, kes ei ole vedaja;
- j) „puudega isik” või „piiratud liikumisvõimega isik” – isik, kelle liikumisvõime on reisi ajal füüsilise (sensoorse või lokomotoorse, alalise või ajutise) või vaimse puude või kahjustuse või muu puude või vanuse tõttu piiratud ning kelle seisund nõuab asjakohast tähelepanu ning kõikidele sõitjatele kättesaadavate teenuste kohandamist tema erivajaduste;

- k) „juurdepääsutingimused” – asjaomased standardid, juhised ja asjaomane teave juurdepääsu kohta bussidele ja/või määratud bussijaamadele, hõlmates sealhulgas nende rajatise, mis on mõeldud puudega või piiratud liikumisvõimega isikute jaoks;
- l) „broneering” – mingil kindlal ajal väljuvas liinibussis istekohta broneerimine;
- m) „bussijaam” – mehitatud terminal, kus kindlaksmääratud marsruudi kohaselt on kavandatud liiniveo peatus sõitjate sisenemiseks või väljumiseks ning kus asuvad sellised vahendid nagu registreerimislaud, ooteruum või piletikassa;
- n) „bussipeatus” – mis tahes punkt, mis ei ole bussijaam ning kus kindlaksmääratud marsruudi kohaselt on kavandatud liiniveo peatus sõitjate sisenemiseks ja väljumiseks;
- o) „bussijaama käitaja” – organisatsiooniline üksus liikmesriigis, kes vastutab määratud bussijaama juhtimise eest;
- p) „tühistamine” – varem kavandatud liiniveo ärajäämine;
- q) „hiline mine” – erinevus selle kellaaja vahel, millal liinivedu pidi sõiduplaani kohaselt väljuma ning millal ta tegelikult väljus.

Artikkel 4

Piletid ja mittediskrimineerivad lepingutingimused

1. Vedaja väljastab sõitjale pileti, välja arvatud juhul, kui õiguse veoteenust kasutada annab mõni muu dokument. Pileti võib väljastada elektroonilisel kujul.
2. Ilma et see piiraks sotsiaaltariife, pakutakse vedaja kohaldatavaid lepingutingimusi ja tariife avalikkusele, diskrimineerimata lõpptarbijat otseselt või kaudselt tema kodakondsuse alusel või vedaja või piletimüüja asutamiskoha alusel liidus.

Artikkel 5

Muud osapooled

1. Kui käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmine on usaldatud tegelikule vedajale, piletimüüjale või mõnele muule isikule, on kõnealused kohustused delegeerinud vedaja, reisibüroo, reisikorraldaja või terminalioperaator sellegipoolest vastutav kõnealuse tegeliku kohustuste täitja tegevuse ja tegevusetuse eest.
2. Lisaks kohaldatakse selle isiku suhtes, kellele vedaja, reisibüroo, reisikorraldaja või terminalioperaator on kohustuse täit-

mise usaldanud, käesoleva määruse sätteid seoses temale usaldatud kohustusega.

Artikkel 6

Kohustustest loobumise keeld

1. Käesoleva määruse alusel sõitjate ees võetud kohustusi ei tohi piirata ega nendest loobuda, eelkõige veolepingus sisalduva mõõnva või piirava klausliga.
2. Vedaja võib sõitjatele pakkuda käesolevas määruses kehtestatud tingimustest soodsamaid lepingutingimusi.

II PEATÜKK

HÜVITAMINE JA ABI ÕNNETUSE KORRAL

Artikkel 7

Sõitja surm või vigastus ning pagasi kaotsimine või kahjustamine

1. Sõitjal on kohaldatava siseriikliku õiguse kohaselt õigus hüvitisele, sealhulgas mõistlike matusekulude tasumisele busside veoteenuse kasutamisel toimunud õnnetuse käigus saanud surma või tekkinud vigastuse ning samuti pagasi kaotsimise või kahjustamise korral. Sõitja surma puhul kohaldatakse seda õigust minimaalselt nende isikute suhtes, kelle ülalpidamiseks sõitja oli või oleks olnud õiguslikult kohustatud.
2. Hüvitise määr arvutatakse kohaldatava siseriikliku õiguse kohaselt. Siseriikliku õiguse alusel sätestatud hüvitise ülemmäär, mida tasutakse surma ja vigastuse või pagasi kaotsimise või kahjustamise korral, on iga juhtumi korral vähemalt:

- a) 220 000 eurot sõitja kohta;
- b) 1 200 eurot pagasiühiku kohta. Ratastoolide, muude liikumisabivahendite või abivahendite kahjustamise korral makstav hüvitis on igal juhul võrdne kaotatud või kahjustatud vahendi asendamise või parandamise kuludega.

Artikkel 8

Sõitjate kohesed praktilised vajadused

Bussiveoteenuse kasutamisel toimunud õnnetuse korral osutab vedaja mõistlikku ja proportsionaalset abi seoses sõitjate kohesete praktiliste vajadustega pärast õnnetust. Selline abi hõlmab vajaduse korral majutust, toitu, rõivaid, transporti ja esmaabi osutamist. Mis tahes osutatud abi ei tähenda vastutuse tunnustamist.

Iga sõitja puhul võib vedaja piirata majutuse kogukulu 80 euronni öö kohta ning kõige rohkem kaheks ööks.

III PEATÜKK

PUUDEGA JA PIIRATUD LIIKUMISVÕIMEGA ISIKUTE ÕIGUSED

Artikkel 9

Õigus transpordile

1. Vedajad, reisibürood ja reisikorraldajad ei keeldu puuet või piiratud liikumisvõimet põhjenduseks tuues broneeringu vastuvõtmisest, pileti väljastamisest või muul viisil andmisest ega puudega või piiratud liikumisvõimega isiku bussi sisenemise lubamisest.

2. Puudega ja liikumispuudega isikute broneeringute ning piletite eest ei võeta lisatasu.

Artikkel 10

Erandid ja eritingimused

1. Artikli 9 lõikest 1 olenemata võib vedaja, reisibüroo ja reisikorraldaja keelduda isiku broneeringu vastuvõtmisest, talle pileti väljastamisest või muul viisil andmisest või tema bussi sisenemise lubamisest tema puuet või piiratud liikumisvõimet põhjenduseks tuues järgmistel juhtudel:

- a) et täita rahvusvahelises, liidu või siseriiklikus õiguses sätestatud kohaldatavaid ohutusnõudeid või pädevate asutuste kehtestatud tervisekaitse- ja ohutusnõudeid;
- b) kui sõiduki konstruktsiooni või infrastruktuuri, sealhulgas bussipeatuste ja -jaamade tõttu on puudega või piiratud liikumisvõimega isiku bussi sisenemine, bussist väljumine või vedamine ohutul ja praktikas teostataval viisil võimatu.

2. Broneeringu vastuvõtmisest või pileti väljastamisest või muul viisil andmisest keeldumise korral lõikes 1 esitatud alustel teavitab vedaja, reisibüroo ja reisikorraldaja asjaomast isikut vedaja osutatavast alternatiivsest transpordivõimalusest.

3. Kui puudega või piiratud liikumisvõimega isikut, kellel on broneering või pilet ja kes vastab artikli 14 lõike 1 punktis a esitatud nõuetele, ei lubata sellest hoolimata tema puude või piiratud liikumisvõime tõttu bussi siseneda, siis antakse kõnealusele isikule ja teda käesoleva artikli lõike 4 alusel saatvale isikule võimalus valida järgmiste võimaluste vahel:

- a) hüvitise saamise õigus ja vajaduse korral tasuta tagasireisi-teenus esimesse väljumiskohta esimesel võimalusel vastavalt veolepingus sätestatudle ja
- b) reisi jätkamine või mõistlikel tingimustel alternatiivsete transpordivõimaluste abil marsruudi muutmine veolepingus sätes-

tatud sihtkohta jõudmiseks, välja arvatud juhtudel kui see ei ole võimalik.

Artikli 14 lõike 1 punkti a kohane teavitamata jätmine ei mõjuta pileti eest makstud raha tagasisaamise õigust.

4. Kui vedaja, reisibüroo või reisikorraldaja keeldub isiku broneeringu vastuvõtmisest, talle pileti väljastamisest või muul viisil andmisest või tema bussi sisenemise lubamisest tema puuet või piiratud liikumisvõimet põhjenduseks tuues lõikes 1 nimetatud põhjustel, võib kõnealune isik nõuda, et teda saadaks tema enda poolt valitud teine isik, kes on suuteline osutama puudega või piiratud liikumisvõimega isikule vajalikku abi, et lõikes 1 esitatud põhjendused ei oleks enam kehtivad.

Sellist saatvat isikut veetakse tasuta ning võimaluse korral antakse talle istekoht puudega või piiratud liikumisvõimega isiku kõrval.

5. Kui vedajal, reisibürool või reisikorraldajal on õigus kasutada lõikes 1 sätestatud erandit, teavitab ta viivitamatult puudega või piiratud liikumisvõimega isikut selle põhjustest või isiku taotluse korral teatab talle kõnealustest põhjustest kirjalikult viie tööpäeva jooksul pärast taotluse esitamist.

Artikkel 11

Juurdepääs ja teave

1. Vedajad ja bussijaamade käitajad kehtestavad või koostavad (vajaduse korral oma organisatsioonide kaudu) koostöös puudega ja piiratud liikumisvõimega isikuid esindavate organisatsioonidega puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute võrdsel alusel transpordile juurdepääsu tingimused.

2. Vedajad ja bussijaamade käitajad teevad lõikes 1 sätestatud juurdepääsutingimused, sealhulgas turvalisusnõudeid kehtestava rahvusvahelise, liidu või liikmesriigi õiguse teksti, millel võrdsel alusel antud juurdepääsutingimused põhinevad, üldsusele taotluse korral füüsiliselt või internetis kättesaadaval kujul teatavaks samades keeltes, milles kõigile sõitjatele avaldatavat teavet üldiselt esitatakse. Kõnealuse teabe esitamisel pööratakse erilist tähelepanu puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute vajadustele.

3. Reisikorraldajad teevad kättesaadavaks lõikes 1 sätestatud juurdepääsutingimused, mida kohaldatakse nende poolt korraldatavate, müüüdavate või müügiks pakutavate reisipakettide, puhkusepakettide ja ekskursioonipakettide juurde kuuluvate reiside suhtes.

4. Lõigetes 2 ja 3 osutatud teavet juurdepääsutingimuste kohta jagatakse sõitja taotlusel.

5. Vedajad, reisibürood ja reisikorraldajad tagavad, et puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele on sobivas ja juurdepääsetavas vormis kättesaadav kogu asjakohane üldine teave reisi ja veotingimuste kohta, sealhulgas vajadusel interneti teel broneerimine ja internetis esitatav teave. Füüsiliselt tehakse teave kättesaadavaks sõitja taotlusel.

Artikkel 12

Bussijaamade kindlaksmääramine

Liikmesriigid määravad kindlaks bussijaamad, kus antakse abi puudega ja liikumispuudega isikutele. Liikmesriigid teatavad sellest komisjonile. Komisjon avalikustab kindlaksmääratud bussijaamade nimekirja internetis.

Artikkel 13

Õigus abile kindlaksmääratud bussijaamades ja bussides

1. Vastavalt artikli 11 lõikes 1 ette nähtud juurdepääsutingimustele osutavad vedajad ja bussijaamade käitajad oma pädevusvaldkondade raames puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele liikmesriikide kindlaksmääratud bussijaamades tasuta abi vähemalt I lisa punktis a sätestatud ulatuses.

2. Vastavalt artikli 11 lõikes 1 ette nähtud juurdepääsutingimustele osutavad vedajad puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele bussides tasuta abi vähemalt I lisa punktis b sätestatud ulatuses.

Artikkel 14

Abi andmise tingimused

1. Vedajad ja bussijaamade käitajad teevad koostööd, et osutada puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele abi, tingimusel et:

- a) vedajaid, bussijaamade käitajaid, reisibüroosid ja reisikorraldajaid teavitatakse isiku abivajadusest vähemalt 36 tundi enne sellise abi osutamise vajadust ja
 - b) asjaomane isik ilmub kindlaksmääratud punkti:
 - i) vedaja poolt eelnevalt määratud ajaks, mis ei ole rohkem kui 60 minutit enne avaldatud väljumisaega, kui vedaja ja sõitja ei ole kokku leppinud lühemas ajas, või
 - ii) kui aega ei ole määratud, siis hiljemalt 30 minutit enne avaldatud väljumisaega.
2. Lisaks lõikele 1 teavitavad puudega või piiratud liikumisvõimega isikud vedajat, reisibürood või reisikorraldajat oma iste-

kohaga seotud erivajadustest broneeringu tegemise ajal või pileti eelmüügist ostmise ajal, eeldusel et kõnealune vajadus on sellel ajal teada.

3. Vedajad, bussijaamade käitajad, reisibürood ja reisikorraldajad võtavad kõik vajalikud meetmed puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute abivajadust käsitlevate teadete vastuvõtmiseks. Kõnealust kohustust kohaldatakse kõigis kindlaksmääratud bussijaamades, sealhulgas telefoni ja interneti teel toimuva müügi suhtes.

4. Juhul kui abivajadusest ei ole vastavalt lõike 1 punktile a ja lõikele 2 teatatud, teevad vedajad, bussijaama käitajad, reisibürood ja reisikorraldajad kõik mõistlikud pingutused, et anda puudega või piiratud liikumisvõimega isikule abi nii, et ta saaks siseneda bussi või ümber istuda väljuvasse bussi või väljuda saabuvast bussist, millele ta on pileti ostanud.

5. Bussijaama käitajad määravad bussijaamas või väljaspool seda koha, kus puudega ja piiratud liikumisvõimega isikud saavad teatada oma saabumisest ja paluda abi. Kõnealune koht on selgelt märgistatud ning seal saab kättesaadaval kujul põhilist teavet bussijaama ja osutatava abi kohta.

Artikkel 15

Teabe edastamine kolmandale isikule

Kui reisibürood või reisikorraldajad saavad artikli 14 lõike 1 punktis a osutatud teate, edastavad nad oma tavatööaja jooksul võimalikult kiiresti kõnealuse teabe vedajale või bussijaama käitajale.

Artikkel 16

Koolitus

1. Vedajad ja vajaduse korral bussijaama käitajad kehtestavad puudega inimeste alase koolituse korra, sealhulgas juhendamise, ning tagavad, et:

- a) töötajad, välja arvatud bussijuhid, sealhulgas kolmandate isikute värvatud töötajad, kes osutavad puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele otsesest abi, läbivad II lisa punktides a ja b kirjeldatud koolituse või juhendamise, ning
- b) sõitjatega vahetult tegelevad või sõitjatega seonduvate küsimustega tegelevad töötajad, sealhulgas bussijuhid, läbivad II lisa punktis a kirjeldatud koolituse või juhendamise.

2. Liikmesriik võib kõige rohkem viieks aastaks alates 1. märtsist 2013 teha erandi lõike 1 punkti b kohaldamisest seoses bussijuhtide koolitamisega.

Artikkel 17

Hüvitis ratastoolide ja muude liikumisabivahendite eest

1. Vedajad ja bussijaama käitajad kannavad vastutust juhul, kui nad on kahjustanud ratastooli, muid liikumisabivahendeid või abivahendeid või on need ära kaotanud. Hüvitist maksab vedaja või bussijaama käitaja, kes vastutas kaotamineku või kahjustamise eest.

2. Lõikes 1 osutatud hüvitise määr on võrdne kadunud või kahjustatud abivahendi asendusväärtuse või parandamiskuludega.

3. Vajadusel võetakse kõik abinõud abivahendi kiireks ja ajutiseks asendamiseks. Ratastoolidel, muudel liikumisabivahenditel või abivahenditel on võimaluse korral samasugused tehnilised ja funktsionaalsed omadused nagu kaotsiläinud või kahjustatud abivahendil.

Artikkel 18

Erandid

1. Ilma et see piiraks artikli 2 lõike 2 kohaldamist, võivad liikmesriigid teha erandi käesoleva peatüki kõigi või mõnede sätete kohaldamisest riigisiseste liinivedude suhtes, tingimusel et nende suhtes kohaldatakse siseriiklikke eeskirju, millega tagatakse puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute kaitse tase, mis on vähemalt võrdne käesoleva määrusega sätestatud kaitse tasemega.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni vastavalt lõikele 1 tehtud eranditest. Komisjon võtab asjakohaseid meetmeid, kui selline erand ei ole käesoleva artikli sätetega kooskõlas. Hiljemalt 2. märtsiks 2018 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande lõike 1 kohaselt antud erandite kohta.

IV PEATÜKK

SÕITJATE ÕIGUSED REISI TÜHISTAMISE VÕI HILINEMISE KORRAL

Artikkel 19

Reisi jätkamine, marsruudi muutmine ja hüvitamine

1. Juhul kui vedajal on alust arvata, et liinivedu tühistatakse või selle bussijaamast väljumine hilineb rohkem kui 120 minutit või kui on tegemist ülebroneerimisega, tuleb sõitjatel võimaldada viivitamata valida järgmiste võimaluste vahel:

a) lisakuludeta ja võrreldavatel tingimustel reisi jätkamine või marsruudi muutmine lõppsihtkohta jõudmiseks esimesel võimalusel vastavalt veolepingus sätestatule;

b) piletihinna hüvitamine ja vajaduse korral tasuta tagasireisiteenus bussiga esimesse väljumiskohta esimesel võimalusel vastavalt veolepingus sätestatule.

2. Kui vedaja ei paku sõitjale lõikes 1 osutatud valikut, on sõitjal lisaks lõike 1 punktis b osutatud hüvitisele õigus saada hüvitist kuni 50 % ulatuses pileti hinnast. Vedaja maksab selle summa ühe kuu jooksul pärast hüvitise taotluse esitamist.

3. Kui buss muutub reisi ajal sõidukõlbmatuks, võimaldab vedaja reisi jätkumise sõidukõlbmatu sõiduki juurest teise sõidukiga või transpordi sõidukõlbmatu sõiduki juurest sobiva ootamiskohani või bussijaama, kust on võimalik reisi jätkata.

4. Kui liinivedu tühistatakse või selle bussipeatusest väljumine hilineb rohkem kui 120 minutit, on sõitjatel õigus reisi jätkata, marsruuti muuta või saada vedajalt piletihinna hüvitist lõikes 1 osutatud korras.

5. Lõike 1 punktis b ja lõikes 4 sätestatud hüvitise maksmine toimub 14 päeva jooksul pärast pakkumise tegemist või taotluse kättesaamist. Maksega hüvitatakse kogu pileti ostuhind ärajäänud reisi osa või osade puhul ning juba toimunud reisi osa või osade puhul, kui reis ei oma seoses sõitja esialgse reiskavaga enam mõtet. Reisipassi või perioodipileti puhul on makse võrdne passi või pileti täishinna proportsionaalse osaga. Hüvitis makstakse rahas, välja arvatud juhul, kui sõitja on nõus hüvitisega mõnel muul kujul.

Artikkel 20

Teave

1. Liiniveo tühistamise või hilinemise korral peab vedaja või vajaduse korral bussijaama käitaja teavitama bussijaamadest väljuvaid sõitjaid olukorrast võimalikult kiiresti ja igal juhul mitte hiljem kui 30 minutit pärast reisi sõiduplaanijärgset väljumist ning eeldatavast väljumisajast niipea, kui see on teada.

2. Kui sõitjad jäävad tühistamise või hilinemise tõttu maha õigeaegselt väljunud ühendusveoteenuselt, teeb vedaja või vajaduse korral bussijaama käitaja mõistlikke jõupingutusi, et teavitada asjaomaseid sõitjaid muudest ühendusreisidest.

3. Vedaja või vajaduse korral bussijaama käitaja tagab, et puudega ja piiratud liikumisvõimega isikud saavad loigetes 1 ja 2 nõutavat teavet kättesaadaval kujul.

4. Kui see on teostatav, esitatakse lõigetes 1 ja 2 nõutavat teavet lõikes 1 sätestatud aja jooksul elektrooniliste vahendite abil kõikidele sõitjatele, sealhulgas nendele, kes alustavad sõitu bussipeatustest, kui sõitja on seda soovinud ning esitanud vedajale vajalikud kontaktandmed.

Artikkel 21

Abi reisi tühistamise või hilinemise korral

Kui reisi sõiduplaanijärgne kestus on üle kolme tunni ning see tühistatakse või kui bussijaamast väljumine hilineb rohkem kui 90 minutit, pakub vedaja sõitjatele tasuta:

- a) suupisteid, einet või karastusjooke ootamisajale või hilinemisele mõistlikult vastavas koguses, kui need on bussis või bussijaamas kättesaadavad või neid on võimalik mõistlikul viisil muretseda;
- b) hotelli või muud majutusvõimalust ning abi bussijaama ja majutuskoha vahelise transpordi organiseerimisel, kui on vajalik üks või mitu ööbimist. Iga sõitja puhul võib vedaja piirata majutuse kogukulu, mis ei sisalda transporti bussijaama ja majutuskoha ning sealt tagasi, 80 euroni öö kohta ning kõige rohkem kaheks ööks.

Käesoleva artikli kohaldamisel pöörab vedaja erilist tähelepanu puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute ning neid saatvate isikute vajadustele.

Artikkel 22

Täiendavad nõuded

Käesolev peatükk ei takista sõitjaid liikmesriigi kohtus nõudmast liinivedude tühistamise või hilinemise tõttu tekkinud kahju hüvitamist vastavalt liikmesriigi õigusele.

Artikkel 23

Erandid

1. Artikleid 19 ja 21 ei kohaldata lahtise kuupäevaga piletiga sõitjate suhtes seni, kuni väljumisaeg ei ole kindlaks määratud, välja arvatud reisipassi või perioodipiletiga sõitjate suhtes.

2. Artikli 21 punkti b ei kohaldata, kui vedaja tõendab, et tühistamine või hilinemine on tingitud bussi turvalist juhtimist takistavatest rasketest ilmastikutingimustest või suurtest loodusõnnetustest.

V PEATÜKK

TEABE JA KAEBUSTE ÜLDEESKIRJAD

Artikkel 24

Reisiteabe saamise õigus

Vedajad ja bussijaamade käitajad annavad oma pädevuse piires sõitjatele piisavat teavet kogu nende reisi vältel. Kui see on

võimalik, esitatakse seda teavet taotluse korral kättesaadaval kujul.

Artikkel 25

Teave sõitjate õiguste kohta

1. Vedajad ja bussijaamade käitajad tagavad oma pädevuse piires, et sõitjatele antakse asjakohast ja arusaadavat teavet nende õiguste kohta vastavalt käesolevale määrusele hiljemalt väljumisel. Seda teavet antakse bussijaamades ja võimaluse korral internetis. Puudega või piiratud liikumisvõimega isikute taotlusel antakse võimaluse korral teavet neile kättesaadaval kujul. Kõnealune teave sisaldab liikmesriigi poolt artikli 28 lõike 1 alusel määratud jõustamise eest vastutava(te) asutus(te) kontaktandmeid.

2. Lõikes 1 osutatud teavitamisnõude täitmiseks võivad vedajad ja bussijaamade käitajad kasutada komisjoni poolt kõrgis Euroopa Liidu institutsioonide ametlikes keeltes koostatud ja neile kättesaadavaks tehtud kokkuvõtet käesoleva määruse sätestest.

Artikkel 26

Kaebused

Vedajad kehtestavad või kasutavad mehhanismi, et käsitleda kaebusi seoses käesolevas määruses sätestatud õiguste ja kohustustega.

Artikkel 27

Kaebuste esitamine

Ilma et see piiraks hüvitise nõuete esitamist vastavalt artiklile 7, kui käesoleva määrusega hõlmatud sõitja soovib esitada vedajale kaebust, esitab ta selle kolme kuu jooksul alates kuupäevast, mil liinivedu teostati või oleks tulnud teostada. Ühe kuu jooksul alates kaebuse saamisest teavitab vedaja sõitjat sellest, kas tema kaebus on põhjendatud, tagasi lükatud või on veel käsitlemisel. Lõplik vastus tuleb anda siiski hiljemalt kolme kuu jooksul pärast kaebuse saamist.

VI PEATÜKK

JÕUSTAMINE JA JÕUSTAMISE EEST VASTUTAVAD SISERIIKLIKUD ASUTUSED

Artikkel 28

Jõustamise eest vastutavad siseriiklikud asutused

1. Iga liikmesriik määrab uue või olemasoleva asutuse või asutused vastutama käesoleva määruse jõustamise eest seoses tema territooriumil asuvatest punktidest lähtuvate liinivedudega ja seoses kolmandatest riikidest sellistesse punktidesse suunduvate liinivedudega. Iga asutus võtab käesoleva määruse täitmise tagamiseks vajalikud meetmed.

Iga asutus on oma korralduse, rahastamisotsuste, juriidilise struktuuri ja otsuste tegemise poolest vedajatest, reisikorraldajatest ja bussijaamade käitajatest sõltumatu.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni käesoleva artikli kohaselt määratud asutusest või asutustest.

3. Iga sõitja võib kooskõlas siseriikliku õigusega esitada kaebuse käesoleva määruse väidetava rikkumise kohta igale lõike 1 kohaselt määratud asjaomasele asutusele või muule liikmesriigi määratud asjaomasele asutusele.

Liikmesriik võib otsustada, et sõitja esitab kaebuse kõigepealt vedajale, millisel juhul tegutseb jõustamise eest vastutav siseriiklik asutus või liikmesriigi määratud muu asjaomane asutus edasikaebusi käsitleva asutusena kaebuste puhul, mida ei ole artikli 27 kohaselt lahendatud.

Artikkel 29

Täitmise aruanne

Artikli 28 lõike 1 alusel määratud täitmise eest vastutavad asutused avaldavad hiljemalt 1. juunil 2015 ja seejärel iga kahe aasta järel oma kahe eelneva aasta tegevuse kohta aruande, mis sisaldab eelkõige käesoleva määruse rakendamiseks võetud meetmete kirjeldust ning statistikat kaebuste ja kohaldatud karistuste kohta.

Artikkel 30

Jõustamise eest vastutavate asutuste koostöö

Artikli 28 lõikes 1 osutatud jõustamise eest vastutavad siseriiklikud asutused vahetavad vajaduse korral teavet oma töö ning otsustuspõhimõtete ja -tavade kohta. Selle ülesande täitmisel toetab neid komisjon.

Artikkel 31

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad käesoleva määruse sätete rikkumise korral kohaldatavate karistuste kohta ja võtavad

nende rakendamise tagamiseks kõik vajalikud meetmed. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad neist eeskirjadest ja meetmetest komisjonile hiljemalt 1. märtsiks 2013 ning annavad viivitamata teada nende edaspidistest muudatustest.

VII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 32

Aruanne

Komisjon esitab hiljemalt 2. märtsiks 2016 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse toimimise ja mõju kohta. Vajaduse korral lisatakse aruandele seadusandlikud ettepanekud käesoleva määruse sätete üksikasjalikumaks rakendamiseks või määruse muutmiseks.

Artikkel 33

Määruse (EÜ) nr 2006/2004 muutmine

Määruse (EÜ) nr 2006/2004 lisasse lisatakse järgmine punkt:

„19. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 181/2011, mis käsitleb bussisõitjate õigusi (*)

(*) ELT L 55, 28.2.2011, lk 1.”

Artikkel 34

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. märtsist 2013.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 16. veebruar 2011

Euroopa Parlamendi nimel
president
 J. BUZEK

Nõukogu nimel
eesistuja
 MARTONYI J.

I LISA

PUUDEGA JA PIIRATUD LIIKUMISVÕIMEGA ISIKUTELE OSUTATAV ABI**a) Kindlaksmääratud bussijaamades antav abi**

Abi ja kord, mis on vajalik, et võimaldada puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutel:

- teatada oma saabumisest jaama ja edastada soov abi saamiseks määratud punktides;
- liikuda määratud punktist registreerimislaua juurde, ooteruumi ja väljumiskohta;
- siseneda sõidukisse, vajaduse korral lifti, ratastooli või muu vajaliku abiga;
- pagas bussi paigutada;
- pagas bussist välja võtta;
- bussist väljuda;
- võtta bussi kaasa tunnustatud juhtkoer;
- liikuda oma kohani.

b) Abi osutamine bussis

Abi ja kord, mis on vajalik, et võimaldada puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutel:

- saada sõitja taotluse korral kättesaadaval kujul olulist teavet reisi kohta;
 - siseneda bussi / väljuda bussist peatuste ajal, kui bussis on peale juhi veel teisi töötajaid.
-

II LISA

PUUDEGA INIMESTE ALANE KOOLITUS

a) **Puudega seotud teadlikkuse suurendamise koolitus**

Sõitjate vahetult tegelevate töötajate koolitus hõlmab järgmist:

- füüsilise, meele- (kuulmine ja nägemine), varjatud või vaimupuudega sõitjate alane teadlikkus ja asjakohane suhtumine kõnealustesse sõitjatesse, sealhulgas see, kuidas teha vahet selliste isikute erinevatel võimel, kelle liikuvus, suunataju või suhtlemisvõime võib olla nõrgenenud;
- puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute ees seisvad takistused, sealhulgas suhtumise ning keskkonnaga seotud ning füüsilised ja organisatsioonilised takistused;
- tunnustatud juhtkoerad, sealhulgas juhtkoerte ülesanded ja vajadused;
- ootamatute olukordade lahendamine;
- suhtlemisoskus ning viisid kurtide ja kuulmispuudega, nägemispuudega, kõnepuudega ja vaimupuudega inimestega suhtlemiseks;
- ratastoolide ja muude liikumisabivahendite hoolikas käitlemine, et vältida nende kahjustamist (kõikidele pagasi käitlemise eest vastutavatele töötajatele).

b) **Puudega isikute abistamise koolitus**

Puudega või piiratud liikumisvõimega isikut või isikuid vahetult abistavate töötajate koolitus hõlmab järgmist:

- ratastooli kasutatavate isikute abistamine ratastooli istumisel ja sealt välja saamisel;
 - tunnustatud juhtkoeraga reisivate puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute abistamise oskused, sealhulgas juhtkoerte ülesanded ja vajadused;
 - pimedate ja osalise nägemispuudega sõitjate saatmiseks ning tunnustatud juhtkoertega tegelemiseks ja transportimiseks vajalikud võtted;
 - arusaamine sellest, millist liiki seadmetega saab puudega või piiratud liikumisvõimega isikuid abistada, ja teadmised selliste seadmete käsitlemise kohta;
 - bussi sisenemise ja bussist väljumisel kasutatavate abivahendite kasutamine ning teadmised bussi sisenemisel ja bussist väljumisel kasutatavast asjakohasest abistamiskorrast, mis kaitseb puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute ohutust ja väärikust;
 - arusaamine usaldusväärse ja professionaalse abi vajalikkusest. Samuti teadlikkus sellest, et puudega sõitjad võivad tunda end reisi ajal haavatavana, kuna nad sõltuvad reisi ajal pakutavast abist;
 - teadmised esmaabist.
-

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 182/2011,

16. veebruar 2011,

millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 291 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Kui õiguslikult siduvate liidu õigusaktide rakendamiseks on vaja ühetaolisi tingimusi, antakse nende õigusaktide alusel („põhiõigusaktid“) rakendamisvolitused komisjonile või nõuetekohaselt põhjendatud erijuhtudel ja Euroopa Liidu lepingu artiklites 24 ja 26 ette nähtud juhtudel nõukogule.
- (2) Seadusandjal on Euroopa Liidu toimimise lepingus („Eli toimimise leping“) sätestatud kriteeriume täiel määral arvesse võttes õigus otsustada iga põhiõigusakti kohta eraldi, kas anda kooskõlas nimetatud lepingu artikli 291 lõikega 2 komisjonile rakendamisvolitused.
- (3) Siiani reguleeriti komisjoni rakendusvolituste kasutamist nõukogu otsusega 1999/468/EÜ ⁽²⁾.
- (4) Eli toimimise lepinguga nõutakse nüüd, et Euroopa Parlament ja nõukogu sätestaksid eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes.
- (5) On vaja tagada, et sellise kontrolli menetlused oleksid selged, tõhusad ja proportsionaalsed rakendusaktide iseloomuga ning et nende puhul võetaks arvesse Eli toimimise lepingu institutsionaalseid nõudeid ja otsuse 1999/468/EÜ rakendamisel saadud kogemusi ning järgitud ühist tava.
- (6) On asjakohane, et nendes põhiõigusaktides, milles nõutakse, et liikmesriigid kontrollivad rakendusaktide vastuvõtmist komisjoni poolt, nähakse selliseks kontrolliks ette liikmesriikide esindajatest koosnevad komiteed, kus eesistujana tegutseb komisjon.
- (7) Kui see on asjakohane, peaks kontrollimehhanism hõlmama küsimuse edastamist apellatsioonikomiteele, mis peaks kokku tulema asjakohasel tasandil.
- (8) Lihtsustamise huvides peaks komisjon oma rakendamisvolitusi teostama ainult ühe menetluse alusel kahest, nimelt nõuandemenetluse või kontrollimenetluse alusel.
- (9) Edasise lihtsustamise huvides tuleks komiteede suhtes kohaldada ühiseid menetluseeskirju, mis hõlmavad põhisätteid komiteede toimimise kohta ja võimaluse kohta esitada kirjaliku menetluse raames arvamusi.
- (10) Oleks vaja kehtestada komisjoni poolt rakendusaktide vastuvõtmiseks kasutatava menetluse valiku kriteeriumid. Suurema järjepidevuse huvides peaksid menetlusnõuded olema proportsionaalsed vastuvõetavate rakendusaktide iseloomu ja mõjuga.
- (11) Kontrollimenetlust tuleks kohaldada eelkõige põhiõigusaktide rakendamiseks ette nähtud üldaktide ja potentsiaalselt olulise mõjuga eri rakendusaktide vastuvõtmise suhtes. See menetlus peaks tagama, et komisjon ei saa vastu võtta rakendusakte, mis ei ole komitee arvamusega kooskõlas, välja arvatud äärmiselt erakorralistel asjaoludel, kui neid võib kohaldada piiratud ajavahemiku jooksul. Samuti peaks menetlus tagama, et komisjonil oleks võimalik kavandatavaid rakendusakte uuesti läbi vaadata, kui komitee arvamust ei esita, võttes arvesse komitees väljendatud seisukohti.
- (12) Kui põhiõigusaktiga antakse komisjonile rakendamisvolitused eelarvet oluliselt mõjutavate programmide või kolmandatele riikidele suunatud programmide suhtes, tuleks kohaldada kontrollimenetlust.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 16. detsembri 2010. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 14. veebruari 2011. aasta otsus.

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

- (13) Komitee eesistuja peaks püüdma leida lahendusi, millel on komitees või apellatsioonikomitees võimalikult laialdane toetus, ning selgitama, millisel viisil on arutelusid ja muudatusettepanekuid arvesse võetud. Selleks peaks komisjon pöörama erilist tähelepanu komitees või apellatsioonikomitees väljendatud seisukohtadele lõplike dumpinguvastaste abinõude ja tasakaalustusmeetmete eelnõude kohta.
- (14) Kui arutatakse muid eriti tundlikke valdkondi, eelkõige maksustamist, tarbijate tervist, toiduohutust ja keskkonnakaitset käsitlevate rakendusaktide eelnõusid, väldib komisjon tasakaalustatud lahenduse leidmise eesmärgil oma tegevuses nii palju kui võimalik vastuollu minemist apellatsioonikomitees valdavaks kujuneda võiva seisukohaga, mille kohaselt rakendusakt ei ole asjakohane.
- (15) Nõuandemenetlust tuleks reeglina kohaldada kõigil muudel juhtudel ja juhul, kui seda peetakse sobivamaks.
- (16) Kui see on põhiõigusaktiga ette nähtud, peaks olema võimalik vastu võtta rakendusakte, mida saab olukorra tungiva kiireloomulisuse tõttu kohaldada viivitamata.
- (17) Euroopa Parlamenti ja nõukogu tuleks komiteemenetlustest aegsasti ja korrapäraselt teavitada.
- (18) Euroopa Parlament ja nõukogu, võttes arvesse nende õigust kontrollida liidu õigusaktide seaduslikkust, peaksid saama komisjonile igal ajal teatada, kui nad leiavad, et rakendusakti eelnõu ületab põhiõigusaktis sätestatud rakendamisvolitusi.
- (19) Komiteemenetlusi käsitleva teabe kättesaadavus üldsusele tuleks tagada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrusele (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele ⁽¹⁾.
- (20) Komisjon peaks pidama registrit, mis sisaldab komiteemenetlust käsitlevat teavet. Seepärast tuleks ka registri kasutamise suhtes kohaldada komisjoni kohta kehtivaid salastatud dokumentide kaitset käsitlevaid eeskirju.
- (21) Otsus 1999/468/EÜ tuleks tunnistada kehtetuks. Selleks et tagada üleminek otsuses 1999/468/EÜ sätestatud korrald käesolevas määruses sätestatud korrale, tuleks

kehtivate õigusaktide kõiki viiteid kõnealuses otsuses sätestatud menetlustele, välja arvatud selle artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele, käsitada viidetena käesolevas määruses sätestatud vastavatele menetlustele. Otsuse 1999/468/EÜ artiklile 5a viitavate kehtivate põhiõigusaktide tõttu tuleks kõnealuse artikli toime ajutiselt säilitada.

- (22) Käesolev määrus ei mõjuta ELi toimimise lepingus sätestatud komisjoni volitusi konkurentsieskirjade rakendamisel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Eesmärk

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis kehtivad mehhanismide suhtes, mida kohaldatakse juhul, kui õiguslikult siduva liidu aktiga („põhiõigusakt”) määratakse kindlaks vajadus ühetaoliste rakendamistingimuste järele ja nõutakse, et liikmesriigid kontrolliksid rakendusaktide vastuvõtmist komisjoni poolt.

Artikkel 2

Menetluse valik

1. Põhiõigusaktiga võidakse ette näha nõuandemenetluse või kontrollimenetluse kohaldamine, võttes arvesse nõutava rakendusakti iseloomu või mõju.

2. Kontrollimenetlust kohaldatakse eelkõige järgmiste aktide vastuvõtmise suhtes:

- a) üldised rakendusaktid;
- b) muud rakendusaktid, mis seonduvad:
 - i) olulise mõjuga programmidega;
 - ii) ühise põllumajandus- ja ühise kalanduspoliitikaga;
 - iii) keskkonna, julgeoleku ja turvalisuse või inimeste, loomade või taimede tervise või ohutuse kaitsmisega;
 - iv) ühise kaubanduspoliitikaga;
 - v) maksustamisega.

⁽¹⁾ EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

3. Nõuandemenetlust kohaldatakse reeglina nende rakendusaktide vastuvõtmise suhtes, mis ei kuulu lõike 2 kohaldamisalasse. Samas võib nõuandemenetlust nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel kohaldada ka lõikes 2 osutatud rakendusaktide vastuvõtmise suhtes.

Artikkel 3

Üldsätted

1. Käesolevas artiklis sätestatud üldsätteid kohaldatakse kõigi artiklites 4–8 osutatud menetluste suhtes.

2. Komisjoni abistab komitee, kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad. Komitee eesistujaks on komisjoni esindaja. Eesistuja ei osale komitee hääletamisel.

3. Eesistuja esitab komiteele komisjoni poolt vastuvõetava rakendusakti eelnõu.

Eesistuja kutsub koosoleku kokku mitte varem kui 14 päeva pärast rakendusakti eelnõu ja päevakorra projekti esitamist komiteele, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel. Komitee esitab rakendusakti eelnõu kohta oma arvamuse tähtaja jooksul, mille määrab eesistuja lähtuvalt küsimuse kiireloomulisusest. Tähtajad on proportsionaalsed ning annavad komitee liikmetele varase ja tegeliku võimaluse rakendusakti eelnõu läbi vaadata ning väljendada oma arvamust.

4. Komitee arvamuse esitamiseni võib komitee iga liige teha ettepanekuid muudatuste tegemiseks ning eesistuja võib esitada rakendusakti eelnõu muudetud versiooni.

Eesistuja püüab leida lahenduse, millel on komitees võimalikult suur toetus. Eesistuja teavitab komiteed sellest, millisel viisil on arutelusid ja muudatusettepanekuid arvesse võetud, eeskätt neid ettepanekuid, millel oli komitees suur toetus.

5. Eesistuja võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel saada komitee arvamuse kirjaliku menetluse raames. Eesistuja saadab komitee liikmetele rakendusakti eelnõu ja määrab küsimuse kiireloomulisusest lähtuvalt arvamuse esitamiseks tähtaja. Komitee liige, kes enne selle tähtaja möödumist ei väljenda vastuseisu rakendusakti eelnõule ega loobu selgesõnaliselt hääletamisest, loetakse rakendusakti eelnõu vaikimisi heakskiitnuks.

Välja arvatud juhul, kui põhiõigusaktis on sätestatud teisiti, lõpetatakse kirjalik menetlus ilma tulemust saavutamata esimeses lõigus osutatud tähtaja jooksul, kui eesistuja nii otsustab või kui komitee liige seda taotleb. Sel juhul kutsub eesistuja mõistliku aja jooksul kokku komitee koosoleku.

6. Komitee arvamused protokollitakse. Komitee liikmetel on õigus taotleda oma seisukoha protokollis kandmist. Eesistuja saadab protokollis viivitamata komitee liikmetele.

7. Kui see on asjakohane, hõlmab kontrollimehhanism küsimuse edastamist apellatsioonikomiteele.

Apellatsioonikomitee võtab komisjoni ettepaneku alusel oma liikmete liithäälteenamusega vastu oma töökorra.

Kui küsimus edastatakse apellatsioonikomiteele, koguneb see kõige varem 14 päeva, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ja hiljemalt kuus nädalat pärast küsimuse edastamise kuupäeva. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, esitab apellatsioonikomitee oma arvamuse kahe kuu jooksul küsimuse edastamise kuupäevast.

Apellatsioonikomitee eesistujaks on komisjoni esindaja.

Eesistuja määrab apellatsioonikomitee koosoleku kuupäeva kindlaks tihedas koostöös komitee liikmetega, et liikmesriigid ja komisjon saaksid tagada esindatuse asjakohasel tasemel. Komisjon kutsub hiljemalt 1. aprilliks 2011 kokku apellatsioonikomitee esimese koosoleku, et võtta vastu komitee töökord.

Artikkel 4

Nõuandemenetlus

1. Kui kohaldatakse nõuandemenetlust, esitab komitee oma arvamuse, vajaduse korral pärast hääletamist. Kui komitee hääletab, võetakse arvamused vastu selle liikmete liithäälteenamusega.

2. Komisjon teeb otsuse vastuvõetava rakendusakti eelnõu kohta, võttes võimalikult suurel määral arvesse komitees toimunud arutelude põhjal tehtud järeldusi ja esitatud arvamused.

Artikkel 5

Kontrollimenetlus

1. Kui kohaldatakse kontrollimenetlust, esitab komitee oma arvamuse Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõigetes 4 ja 5 sätestatud hääletamusega ja vajaduse korral, kui akt võetakse vastu komisjoni ettepaneku alusel, ELi toimimise lepingu artikli 238 lõike 3 kohaselt. Liikmesriikide esindajate häälte komitees arvestatakse kõnealustes artiklites sätestatud viisil.

2. Kui komitee esitab positiivse arvamuse, võtab komisjon rakendusakti eelnõu vastu.

3. Ilma et see piiraks artikli 7 kohaldamist, ei võta komisjon komitee negatiivse arvamuse korral rakendusakti eelnõu vastu. Kui rakendusakti peetakse vajalikuks, võib eesistuja kas esitada kahe kuu jooksul alates negatiivse arvamuse saamisest rakendusakti eelnõu muudetud versiooni samale komiteele või esitada rakendusakti eelnõu ühe kuu jooksul alates negatiivse arvamuse saamisest apellatsioonikomiteele täiendavaks aruteluks.

4. Kui arvamust ei esitata, võib komisjon rakendusakti eelnõu vastu võtta, välja arvatud teises lõigus sätestatud juhtudel. Kui komisjon rakendusakti eelnõu vastu ei võta, võib eesistuja esitada komiteele rakendusakti eelnõu muudetud versiooni.

Ilma et see piiraks artikli 7 kohaldamist, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu, kui:

- a) kõnealune akt puudutab maksustamist, finantsteenuseid, inimeste, loomade või taimede tervise või ohutuse kaitset või lõplikke mitmepoolseid kaitsemeetmeid;
- b) põhiõigusaktis nähakse ette, et rakendusakti eelnõu ei või vastu võtta, kui arvamust ei ole esitatud, või
- c) komitee liikmed on lihthäälteenamusega selle vastu.

Igal teises lõigus osutatud juhul, mille puhul rakendusakti peetakse vajalikuks, võib eesistuja kas esitada kahe kuu jooksul alates hääletuse kuupäevast kõnealuse akti muudetud versiooni samale komiteele või esitada rakendusakti eelnõu ühe kuu jooksul alates hääletuse kuupäevast apellatsioonikomiteele täiendavaks aruteluks.

5. Erandina lõikest 4 kohaldatakse lõplike dumpinguvastaste meetmete ja tasakaalustusmeetmete eelnõude vastuvõtmise suhtes järgmist korda, juhul kui komitee ei esita arvamust ja komitee liikmed on lihthäälteenamusega rakendusakti eelnõu vastuvõtmise vastu.

Komisjon konsulteerib liikmesriikidega. Kõige varem 14 päeva ja hiljemalt üks kuu pärast komitee koosolekut teavitab komisjon komitee liikmeid nimetatud konsulteerimise tulemustest ja esitab rakendusakti eelnõu apellatsioonikomiteele. Erandina artikli 3 lõikest 7 tuleb apellatsioonikomitee kokku kõige varem 14 päeva ja hiljemalt üks kuu pärast rakendusakti eelnõu esitamist. Apellatsioonikomitee esitab oma arvamuse kooskõlas artikliga 6. Käesolevas lõikes sätestatud tähtajad ei piira vajadust täita asjaomases põhiõigusaktis sätestatud tähtaegu.

Artikkel 6

Küsimuse edastamine apellatsioonikomiteele

1. Apellatsioonikomitee esitab oma arvamuse artikli 5 lõikes 1 sätestatud hääleenamusega.

2. Kuni arvamuse esitamiseni võivad apellatsioonikomitee liikmed teha ettepanekuid muudatuste tegemiseks rakendusakti eelnõus ning eesistuja võib otsustada, kas seda kohandada.

Eesistuja püüab leida lahenduse, millel on apellatsioonikomitees võimalikult suur toetus.

Eesistuja teavitab apellatsioonikomiteed sellest, millisel viisil on arutelusid ja muudatusettepanekuid arvesse võetud, eeskätt nende muudatusettepanekute osas, millel oli apellatsioonikomitees suur toetus.

3. Kui apellatsioonikomitee esitab positiivse arvamuse, võtab komisjon rakendusakti eelnõu vastu.

Kui arvamust ei esitata, võib komisjon rakendusakti eelnõu vastu võtta.

Kui apellatsioonikomitee esitab negatiivse arvamuse, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu.

4. Erandina lõikest 3 ei võta komisjon lõplike mitmepoolsete kaitsemeetmete puhul meetmete eelnõu vastu, kui positiivset arvamust ei ole artikli 5 lõikes 1 sätestatud hääleenamusega vastu võetud.

5. Erandina lõikest 1 esitab apellatsioonikomitee kuni 1. septembrini 2012 oma arvamuse lõplike dumpinguvastaste meetmete ja tasakaalustusmeetmete eelnõude kohta oma liikmete lihthäälteenamusega.

Artikkel 7

Rakendusaktide vastuvõtmine erandjuhtudel

Erandina artikli 5 lõikest 3 ja artikli 5 lõike 4 teisest lõigust võib komisjon võtta vastu rakendusakti eelnõu, juhul kui see on vaja viivitamata vastu võtta, et vältida märkimisväärseid häireid põllumajandusturgudel või liidu finantshuveid ohustamist ELi toimimise lepingu artikli 325 tähenduses.

Sellisel juhul esitab komisjon vastuvõetud rakendusakti viivitamata apellatsioonikomiteele. Kui apellatsioonikomitee esitab vastuvõetud rakendusakti kohta negatiivse arvamuse, tunnistab komisjon selle akti viivitamata kehtetuks. Kui apellatsioonikomitee esitab positiivse arvamuse või kui arvamust ei esitata, jääb see rakendusakt kehtima.

Artikkel 8

Viivitamata kohaldatavad rakendusaktid

1. Erandina artiklist 4 ja 5 võidakse põhiõigusaktiga ette näha, et nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu kohaldatakse käesolevat artiklit.

2. Komisjon võtab, ilma seda eelnevalt komiteele esitamata, vastu rakendusakti, mida kohaldatakse viivitamata ja mis kehtib kuni kuus kuud, välja arvatud juhul, kui põhiõigusaktiga sätestatakse teisiti.

3. Eesistuja esitab lõikes 2 osutatud akti hiljemalt 14 päeva möödumisel selle vastuvõtmisest asjaomasele komiteele, et saada selle arvamus.

4. Kui kontrollimenetluse kohaldamisel esitab komitee negatiivse arvamuse, tunnistab komisjon lõike 2 kohaselt vastuvõetud rakendusakti viivitamata kehtetuks.

5. Kui komisjon võtab vastu ajutised dumpinguvastased meetmed või tasakaalustusmeetmed, kohaldatakse käesolevas artiklis sätestatud menetlust. Komisjon võtab sellised meetmed pärast liikmesriikidega konsulteerimist või äärmiselt kiireloomulistel juhtudel pärast liikmesriikidele teatamist. Viimasel juhul toimub konsulteerimine hiljemalt 10 päeva jooksul pärast liikmesriikidele komisjoni võetud meetmetest teatamist.

Artikkel 9

Töökord

1. Iga komitee võtab oma eesistuja ettepanekul oma liikmete lihthääletamusega vastu oma töökorra, mille aluseks on standardeeskirjad, mille koostab komisjon pärast liikmesriikidega konsulteerimist. Komisjon avaldab sellised standardeeskirjad Euroopa Liidu Teatajas.

Vajaduse korral kohandavad olemasolevad komiteed oma töökorda standardeeskirjadega.

2. Komiteedele kohaldatakse komisjoni suhtes kehtivaid põhimõtteid ja tingimusi üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele ning andmekaitse eeskirju.

Artikkel 10

Komiteemenetlusi käsitlev teave

1. Komisjon peab komiteemenetluste registrit, milles sisalduvad:

a) komiteede nimekirji;

b) komiteede koosolekute päevakorrad;

c) protokollide kokkuvõtted ning nimekirjad asutustest ja organisatsioonidest, kuhu kuuluvad liikmesriikide poolt neid esindama määratud isikud;

d) rakendusaktide eelnõud, mille kohta komiteedel palutakse esitada arvamus;

e) hääletustulemused;

f) komiteede arvamuse esitamise järel koostatud rakendusaktide lõplikud eelnõud;

g) teave rakendusaktide lõplike eelnõude vastuvõtmise kohta komisjoni poolt ning

h) statistilised andmed komiteede töö kohta.

2. Komisjon avaldab samuti komiteede tööd käsitleva aastaaruande.

3. Euroopa Parlamendil ja nõukogul on lõikes 1 osutatud teabele juurdepääs kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega.

4. Samal ajal, kui dokumendid saadetakse komitee liikmetele, teeb komisjon lõike 1 punktides b, d ja f nimetatud dokumendid Euroopa Parlamendile ja nõukogule kättesaadavaks ja teavitab neid sellest.

5. Registris avaldatakse viited kõigile lõike 1 punktides a–g osutatud dokumentidele ning lõike 1 punktis h osutatud teabele.

Artikkel 11

Euroopa Parlamendi ja nõukogu kontrolliõigus

Kui põhiõigusakt võetakse vastu seadusandliku tavamenetluse kohaselt, võivad Euroopa Parlament ja nõukogu teatada komisjonile igal ajal, et nende arvates ületab rakendusakti eelnõu põhiõigusaktis sätestatud rakendamisolulisi. Sellisel juhul vaatab komisjon kõnealuse rakendusakti eelnõu läbi, võttes arvesse väljendatud seisukohti, ning teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu, kas ta kavatses rakendusakti eelnõu muutmata jätta, seda muuta või selle tagasi võtta.

Artikkel 12

Otsuse 1999/468/EÜ kehtetuks tunnistamine

Otsus 1999/468/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Otsuse 1999/468/EÜ artiklile 5a viitavate kehtivate põhiõigusaktide tõttu säilitatakse kõnealuse artikli toime.

*Artikkel 13***Üleminekusätted: kehtivate põhiõigusaktide kohandamine**

1. Juhul kui enne käesoleva määruse jõustumist vastuvõetud põhiõigusaktides on sätestatud komisjoni rakendusvolituste kasutamine vastavalt otsusele 1999/468/EÜ, kohaldatakse järgmisi eeskirju:

- a) kui põhiõigusaktis viidatakse otsuse 1999/468/EÜ artiklile 3, kohaldatakse käesoleva määruse artiklis 4 osutatud nõuandemenetlust;
- b) kui põhiõigusaktis viidatakse otsuse 1999/468/EÜ artiklile 4, kohaldatakse käesoleva määruse artiklis 5 osutatud kontrollimenetlust, välja arvatud artikli 5 lõike 4 teine ja kolmas lõik;
- c) kui põhiõigusaktis viidatakse otsuse 1999/468/EÜ artiklile 5, kohaldatakse käesoleva määruse artiklis 5 osutatud kontrollimenetlust ning põhiõigusakt peab ette nägema, et komisjon ei või arvamuse esitamata jätmisel rakendusakti eelnõu vastu võtta, nagu on ette nähtud artikli 5 lõike 4 teise lõigu punktis b;
- d) kui põhiõigusaktis viidatakse otsuse 1999/468/EÜ artiklile 6, kohaldatakse käesoleva määruse artiklit 8;
- e) kui põhiõigusaktis viidatakse otsuse 1999/468/EÜ artiklitele 7 ja 8, kohaldatakse käesoleva määruse artikleid 10 ja 11.

2. Võttes arvesse lõiget 1, kohaldatakse kõigi olemasolevate komiteede suhtes käesoleva määruse artikleid 3 ja 9.

3. Käesoleva määruse artiklit 7 kohaldatakse üksnes kehtivate menetluste suhtes, milles viidatakse otsuse 1999/468/EÜ artiklile 4.

4. Käesolevas artiklis kehtestatud üleminekusätted ei mõjuta asjaomaste aktide olemust.

*Artikkel 14***Üleminekukord**

Käesolev määrus ei mõjuta käimasolevaid menetlusi, mille puhul komitee on oma arvamuse otsuse 1999/468/EÜ kohaselt juba esitanud.

*Artikkel 15***Läbivaatamine**

Hiljemalt 1. märtsiks 2016 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta ja lisab sellele vajaduse korral asjakohased õigusakti ettepanekud.

*Artikkel 16***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub 1. märtsil 2011.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 16. veebruar 2011

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BUZEK

Nõukogu nimel
eesistuja
MARTONYI J.

EUROOPA PARLAMENDI, NÕUKOGU JA KOMISJONI AVALDUS

Käesoleva määruse artikli 5 lõikega 2 sätestatakse, et kui komitee esitab positiivse arvamuse, võtab komisjon rakendusakti eelnõu vastu. See säte ei takista komisjonil praeguse tava kohaselt väga erandlikel juhtudel võtta arvesse pärast hääletamist ilmnenuid uusi asjaolusid ning otsustada rakendusakti eelnõu mitte vastu võtta, olles sellest eelnevalt nõuetekohaselt teavitanud komiteed ja seadusandjat.

KOMISJONI AVALDUSED

Komisjon kavatses kontrollida kõiki kehtivaid õigusakte, mida ei kohandatud kontrolliga regulatiivmenetlusele enne Lissaboni lepingu jõustumist, et oleks võimalik hinnata, kas neid õigusakte tuleks kohandada ELi toimimise lepingu artikliga 290 kasutusele võetud delegeeritud õigusaktide süsteemiga. Komisjon esitab asjakohased ettepanekud võimalikult kiiresti ning mitte hiljem kui käesolevale avaldusele lisatud soovituslikus ajakavas märgitud tähtaegadeks.

Komisjon teavitab ühtlustamisprotsessi käigus Euroopa Parlamenti regulaarselt rakendusmeetmete ettepanekutest, mis on seotud kõnealuste õigusaktidega, millest tulevikus peavad saama delegeeritud õigusaktid.

Seoses praegu kehtivate õigusaktidega, mis sisaldavad viiteid kontrolliga regulatiivmenetlusele, kavatses komisjon kontrollida sätteid, mis on kõnealuse menetlusega seotud nendes õigusaktides, mida ta kavatses muuta, et kohandada neid õigeaegselt vastavalt aluslepingutes sätestatud kriteeriumitele. Lisaks sellele on Euroopa Parlamendil ja nõukogul õigus teatada põhiõigusaktidest, mida nad peavad kohandamise seisukohast olulisteks.

Komisjon esitab hinnangu selle protsessi tulemuste kohta 2012. aasta lõpuks, et selgitada välja, mitu kontrolliga regulatiivmenetlusele viitavat õigusakti veel kehtib. Seejärel valmistab komisjon ette asjakohased õigusloomega seotud algatused, et kohandamine lõpule viia. Komisjoni üldine eesmärk on eemaldada Euroopa Parlamendi 7. koosseisu volituste lõppemise ajaks kõigist õigusaktidest sätteid, mis viitavad kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Komisjon märgib, et algatas hiljuti uurimuse, mille käigus antakse ELi kaubanduskaitsepoliitika ja -tavade kõigi aspektide täielik ja objektiivne ülevaade. Uurimuses hinnatakse kehtivate kaubanduse kaitsemeetmete toimimist, meetodeid, kasutamist ning tõhusust kaubanduspoliitika eesmärkide täitmisel ning hinnatakse Euroopa Liidu võimalikke poliitilisi otsuseid (nt liidu huvide kontroll, väiksem tollimaksu reegel, tollimaksu kogumise süsteem) võrreldes teatavate kaubanduspartnerite poliitiliste otsustega. Uurimuses hinnatakse ka dumpinguvastaseid ja subsidiumidevastaseid algmäärusi ELi institutsioonide haldustavade, Euroopa Liidu Kohtu otsuste ning WTO vaidluste lahendamise organi soovitude ja otsuste alusel.

Komisjon kavatses uurimuse tulemuste ja Doha arengukava läbirääkimistel tehtavate edusammude põhjal uurida, kas ja kuidas oleks võimalik ELi kaubanduse kaitsemeetmeid veelgi ajakohastada ja uuendada.

Komisjon meenutab ka oma hiljutisi algatusi kaubanduse kaitsemeetmete toimimise läbipaistvamaks muutmise parandamisel (näiteks ärakuulamise eest vastutava ametniku ametissenimetamine) ning tööd liikmesriikides kaubanduse kaitsetavade põhiosade selgitamisel. Komisjon peab seda tööd väga oluliseks ning soovib koostöös liikmesriikidega otsida ka muid algatusi, mida kõnealuses küsimuses võiks teha.

Nõukogu otsusel 1999/468/EÜ põhinevate komiteemenetluse eeskirjade kohaselt juhtumite puhul, kus ühise põllumajanduspoliitika korralduskomitee on esitanud negatiivse arvamuse, peab komisjon esitama kõnealuse meetme ettepaneku nõukogule, kes võib kuu jooksul teha teistsuguse otsuse. Komisjoni tegevust siiski ei takistata, tal on võimalus meede ellu viia või selle rakendamisest loobuda. Seega võib komisjon võtta meetmeid, kui ta on küsimuse kaalumise järel arvamusel, et meetme rakendamise peatamine kutsuks näiteks esile pöördumatu negatiivse turumõju. Kui nõukogu hiljem otsustab teisiti, muutub komisjoni meede loomulikult tarbetuks. Seega annavad praegused eeskirjad komisjonile vahendi, mis võimaldab meetme võtmise kaudu kaitsta kogu liidu ühiseid huve vähemalt ajutiselt.

Kõnealuse määruse artikli 7 eesmärk on säilitada asjaomane lähenemisviis ka komiteemenetluse uute eeskirjade puhul, kuid piirab selle kohaldamist erakorraliste olukordadega ning selgelt määratletud piiravate kriteeriumitega. See võimaldaks komisjonil kavandatava meetme vastu võtta vaatamata kontrollikomitee negatiivsele arvamusele juhul, kui „kui nende viivitamata vastu võtmata jätmine häiriks märkimisväärselt turge (...) või ELi finantshuve.” Säte viitab olukordadele, kus ei ole võimalik oodata komitee järgmist hääletamist sama või mõne muu kavandatava meetme üle, kuna turg oleks samal ajal turul tegutsejate spekulatiivse käitumise tõttu märkimisväärselt häiritud. Liidu tegutsemisvõime tagamiseks antakse nimetatud sättega liikmesriikidele ja komisjonile võimalus pidada kavandatava meetme kohta veel üks põhjendatud arutelu ilma, et küsimused jääksid lahenduseta ning avatuks spekulatsioonidele, mis tooksid turgudele ja eelarvele kaasa negatiivseid tagajärgi.

Sellised olukorrad võivad tekkida ühise põllumajanduspoliitika igapäevase juhtimise käigus (nt eksporditoetuste kinnitamine, litsentside haldamine, erikaitseklausel), kus otsuseid tuleb sageli teha kiiresti ning neil võib olla märkimisväärsed majanduslikke tagajärgi turgudele ja seda kaudu ka talunikele ja teistele põllumajandustootjatele ning liidu eelarvele.

Juhul kui Euroopa Parlament või nõukogu teatavad komisjonile, et nende arvates ületab teatav rakendusakti eelnõu põhiaktis sätestatud rakendusvolitusi, vaatab komisjon viivitamata läbi rakendusakti eelnõu, võttes arvesse Euroopa Parlamendi või nõukogu väljendatud seisukohti.

Komisjon tegutseb viisil, mis võtab arvesse küsimuse kiireloomulisust.

Enne kui komisjon otsustab, kas rakendusakti eelnõu võetakse vastu, muudetakse või võetakse see tagasi, teavitab komisjon Euroopa Parlamenti või nõukogu meetmetest, mida ta kavatseb võtta ning põhjendab oma otsust.

Tellimishinnad aastal 2011 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberandjal + DVD-l aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberandjal	ELi 22 ametlikus keeles	770 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt DVD-l	ELi 22 ametlikus keeles	400 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) kord nädalas DVD-l	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	300 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel DVD-l.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

